

lui George). Parcă neincăzător în potențialul comic al rolului, Dumitru Rucăreanu în Nică (actor cu vădite resurse comice, pe care le vom altfel valorifica) s-a situat pe o linie de interpretare ușor contrastantă cu cea a celorlalți interpreți, „în-groșind“ pe alocuri rolul. Acolo unde au intervenit ponderea și bunul gust, interpretul a realizat momente valoroase. Folosind mijloace caricaturale, V. Arnăutoiu a obținut, interpretându-l pe George, o imagine simplificată a personajului.

Exemplu unei compoziții comice echilibrate l-a oferit Florin Scărlătescu, care s-a dovedit un bun actor de comedie. Veridicitatea cu care realizează datele interioare și exterioare ale personajului, verva și savoarea comică cu care rostește fiecare replică, constituie principalele atribute ale jocului său, care l-au ajutat și de astă dată să înfruncheze cu convingere, într-un desen împlinit, personajul încredințat, Nea Mitică. (Ceea ce știrbește din valoarea acestei realizări este faptul că, în unele momente, schimbă adresa replicilor, rostindu-le către public și nu către partener. Eliberat de această căutare de efecte, jocul său nu ar avea decît de câștigat.)

Destul de bine realizate scenic, personajele Ileana și Arina, interpretate de Cristina Tacoi (la care am remarcat o

emoție sinceră, firească și o bogăție de nuanțe) și Rodica Tuțuianu (dezinvoltă, sensibilă și cu simț al măsurii).

Sebastian Radovici a mimat cu oarecare stîngăcie entuziasmul juvenil al lui Valentin (tînărul care aspiră la titlul de „lup de mare“) din prima parte a piesei, izbutind în schimb, spre final, să redea ceva mai bine, siguranța și calmul pe care le cîștigă personajul în contact cu munca de pe șantier.

Ion Punea (căpitanul de rangul I Ion Dragomirescu) a înzestrat personajul cu o gravitate contrafăcută pe alocuri, lipsindu-l, astfel, de umor. Dorin Moga, celălat marinar din piesă (căpitanul de rangul III Radu), a fost mai puțin grav („...în raport cu rangul), împletind destul de armonios în imaginea scenică realizată, entuziasmul și timiditatea personajului.

Const. Vintilă (Mircea), Victorița Dobre (Sanda), Elena Nica-Huzum (Maria) și Aura Andrițoiu (Cleo) au adus o contribuție modestă, dar care nu poate fi trecută cu vederea la realizarea spectacolului.

Decorul creează un cîmp de joc foarte prielnic pentru actori și sugerează, în același timp, ambianța caldă și luminoasă a familiei Dragomirescu, unde se desfășoară acțiunea.

I. Rusu

PROLOG LA UN TEATRU PENTRU COPII

Teatrul Tineretului : *Prinț și cerșetor* de Serghei Mihalkov, după Mark Twain

Premiera : 12 ianuarie 1960. Regia : N. Massim. Decoruri, costume : N. Bragalia. Distribuția : Cornel Constantiniu — Radu Ioniță (Tom Cauty) ; Mircea Constantiniu — Marin Ioniță (Edward) ; P. Dragoman (John Cauty) ; Emilia Cozachevici (Mama lui Tom) ; Maria Burbea (Mama mare Cauty) ; Tatiana Tereblecea (Nan) ; Madeleine Andronescu (Bet) ; Cicerone Ionescu (Lord Herdford) ; Doina Serban (Lady Jane) ; I. Pogonat (Lordul St. John) ; Ion Ilie Ion (Lordul Cancelar) ; M. Mateescu (Lordul Tezaurar) ; Nicki Rădulescu (Primul lord) ; E. Petrescu (Al doilea lord) ; Felix Caroly (Al treilea lord) ; St. Moisescu (Al patrulea lord) ; Mircea Stroe (Al cincilea lord) ; G. Oprina (Al șaselea lord) ; Jose Chern (Pajul de catifea) ; St. Lăzărescu (Pajul de mătase) ; Lucian Hanu (Humphrey Marlow) ; I. Fotino (Un paj) ; Gh. Vrînceanu (Miles Hendon) ; Dorin Sireteanu (Șeriful) ; I. Frimu (Gărdianul) ; Zizi Petrescu (Servitoarea de la tavernă) ; Florica Demion (Hecke) ; Florin Vasiliu (Dick) ; V. Marcellos (Dot) ; Ar. Tunsou (Tocilarul) ; Pompilia Vastu (Spoitoreasa) ; Virginia Stîngăciu (Vînzătoarea de pește) ; Sina Neacșu (Vînzătoarea de plînișoare) ; M. Andreescu (Băiatul cerșetor) ; Aurora Eliad (Fetița cerșetoare) ; V. B. Dinescu (Taylor) ; Maria Glodariu, A. Mihail, I. Popescu (Păpușarii) ; Trio Ivanchiu (Saltimbancii). Prolog : Al. Critico (Mark Twain).

Teatrul Tineretului joacă totuși și piese pentru copii !

Prinț și cerșetor, ultima premieră, e o dovadă. Numai că faptul, aproape accidental, ar fi trebuit să se petceacă mai de mult, ar fi trebuit permanentizat, generalizat de către acest teatru, care s-ar fi cuvenit să aibă pînă acum un repertoriu permanent pentru copii (în lipsa unui teatru special, destinat acestora, și în așteptarea mult doritelor piese originale ce vor aduce

pe scenă probleme și eroi contemporani).

Romanul lui Mark Twain — punctul de plecare al dramatizării *Prinț și cerșetor* (1888) — este (ca și *Un yankeu la curtea regelui Arthur*) un violent act de acuzare, conceput în stilul binecunoscut al marelui scriitor satiric, la adresa monarhiei feudale absolute în general, și în special la adresa celei engleze, ca și la ridicolul complicatelor sale ceremonialuri de curte. Cu zîmbetul său amar, Mark Twain surprinde crunta

mizerie și exploatare a claselor de jos, luminată mai bine, mai pregnant, prin aventura prințului Edward, care-și schimbă din joacă hainele cu micul cerșetor Tom. Inversarea aceasta de roluri e de fapt în roman un simplu pretext, pentru a surprinde, mai clar și mai violent totodată, ambele medii ale acțiunii, prin marile contraste alăturate : prințul-cerșetor, cerșetorul-prinț.

Cunoscutul poet și dramaturg sovietic pentru copii, Serghei Mihalkov, s-a apropiat cu dragoste și interes de textul romanului. Dramatizarea sa a căutat să secționeze mai în adâncime laturile sociale ale epocii, apropiindu-se de datele reale, istorice, ale timpului. Curtea regelui Angliei, moravurile ei au fost surprinse în tonuri groase, violente, în timp ce lumea mahalalelor londoneze, sărăcimea orașului, viața grea a „omului de jos“ au fost zugrăvite cu simpatie, sugerându-se și cauzele economice ale mizeriei acestora. Sfârșitul fericit din roman a fost înlocuit cu un altul, mai aspru, mai amar, dar mai veridic. Prințul, devenit rege, va fi și mai crud, mai hrăpăreț, după experiența făcută. Tom, micul vagabond, se va întoarce printre cei cu care se simte bine, în afara palatului, alături de prietenul său Taylor,

poetul popular, ale cărui versuri incheie piesa :

*Poeții și cîntăreții pentru popor trăiesc.
Și doar pentru el cîntă.
Iar cîntecele lor cu-avînt ne-nșufleșesc
Și inimile-n piept ni-le-nfierbîntă.*

În acest fel, micului spectator i se dezvăluie, mai amplu și mai direct decît în roman, caracteristicile unei epoci, Serghei Mihalkov reducînd deci culoarea roz-idilică a unui „happy end“ (pe care filmul american făcut după aceeași operă îl accentua în mod special).

Regizorul piesei, N. Massim, a ținut de la bun început să se ferească de o montare feerică (ceea ce e un aspect pozitiv), s-a ferit să realizeze un spectacol luxuriant, greoi. El a ales calea unei montări mai simple, aerate, mai potrivită pentru mișcarea vie a unui spectacol ce necesită o mare figurație. Ritmul vioi al spectacolului (presărat cu divertismente de epocă — păpușari, acrobați) poate ține vie atenția micului spectator. Din păcate însă, decorul (N. Bragalia) nu sugerează printr-o stilizare funcțională cadrul acțiunii (mai ales palatul e înfățișat sărăcăcios, contrastînd cu bogăția costumelor, de altfel inspirate)

Scenă din actul II

și nu urmărește nici firul unei viziuni realiste de reconstituire a epocii. De altminteri, contrastul dintre atmosfera apăsătoare, dominantă, a palatului în care micul vagabond se simte închis ca într-o cușcă aurită, și sărăcia neagră a mahalalei putea fi mult mai revelator, mai convingător.

Paralel cu decorul, spectacolul nu are o linie unitară, nici din punct de vedere regizoral, folosindu-se o paletă prea „curcubeiană” de genuri: de la șarja grotescă, ilară (grupul lorzilor, reprezentanții „ordinii publice”), la o expresie realistă a interpretării (Gh. Vrinceanu, P. Dragoman). Am înțeles că regizorul a urmărit să diferențieze grupul personajelor de la curtea regală (concepte prin măști de carnaval), de acela al oamenilor din popor, ai căror interpreți au fost invitați la un joc realist, dar trecerea, schimbarea aceasta de planuri, nu se distinge artistic prin sublinierea unor individualități în spectacol, ci este destul de neclar organizată.

Pe parcursul spectacolului, culorile s-au amestecat uneori și căldura emoțională s-a „subțiat” (ratate în acest sens au fost scenele dintre prințul Edward și protectorul său Hendon), scăzând finalitatea spectacolului, lipsind pe eroii acestuia de o comuniune spirituală, directă, cu sala. E ceea ce trebuie artistic împlinit, pentru ca spectacolul să mai cîștige în pondere și echilibru.

Regizorul N. Măssim a lucrat mai ales cu cei doi gemeni interpreți, Cornel și Mircea Constantiniu, deținătorii rolurilor titulare; micii interpreți s-au apropiat cu simț artistic de roluri, Cornel chiar mai mult (are uneori dezinvoltură și haz), fără

a avea pe scenă falsa emfază artistică pe care o abordează, de multe ori, actorii-copii. Cu timpul, fără îndoială, odată dispărută și rigiditatea care încă îi mai închistează pe scenă, ei își vor perfecționa rolurile de care se achită și acum lăudabil.

Din păcate, e destul de greu să putem cita, în mod special, pe cineva din cei peste 40 de interpreți; foarte puțini au ajuns să-și individualizeze personajele, cei mai mulți s-au pierdut în masa de pe scenă. Încercarea de a face figură aparte, a Florică Demion și a lui Florin Vasiliu (în rolurile celor doi vagabonzi), constituie de aceea un „număr” aproape independent. Cu toate că s-a străduit să fie sincer, spontan în mișcări, Gh. Vrinceanu a fost sub posibilitățile cu care eram încredințați că va îndeplini rolul (Hendon), ținînd seamă de aparițiile sale scenice anterioare.

Ar trebui temperat puțin și zelul comic al cârdui de lorzi care supralicitează efectul comic (de altfel, ei manifestă o gamă destul de sărăcăcioasă ca umor), uneori în dauna calității. (Oare, n-ar fi fost la fel de comică abordarea unei ținute grave, austere, din partea interpreților lorzilor, ținută care ar fi contrastat acut cu stupiditatea ceremonialului curții — de pildă, scena îmbrăcării regelui?)

Urmînd a se desăvîrși pe parcurs, *Print și cerșetor* e încă un spectacol care ridică din nou problema, deschisă larg, aceea a teatrelor pentru copii, a calității acestora, despre care Stanislavski spunea cîndva: „Un spectacol pentru copii trebuie să fie la fel cu unul pentru oameni mari, doar ceva mai bun...”

Al. Popovici

ÎN SPIRIT POPULAR

Teatrul Secuiesc de Stat din Tg. Mureș: *Partea leului* de C. Teodoru

Premiera: 15 ianuarie 1960. Regia: Mircea Avram. Decoruri și costume: Hány Lajos. Distribuția: Kovács György (Bartolomeu Moțoc); Sarlay Imre (Pompilian); Csorba Andras (Ing. șef Varlam); Sinka Károly (Inginer Sava); Kiss László (Meșterul Dima); Farkas Ibolya (Sanda); Mende Gaby (Valentina); Tóth Tamás (Luigi); Tarr László (Pavel Balaban).

Într-o bună versiune maghiară, semnată de K. Jakab Erzsébet, eficace și spirituala comedie a lui Teodoru și-a cucerit popularitatea în rîndul spectatorilor din Tg. Mureș și din centrele de raioane din Regiunea Autonomă Maghiară.

Pledoarie pentru vigilență în apărarea avutului obștesc, pentru apărarea ideii de

indisolubilitate a proprietății socialiste, comedia lui Teodoru pune în discuție două concepții de viață, două concepții etice, care de fapt reprezintă ciocnirea dintre vechi și nou, dintre oamenii rămași încă vechi și cei care, prin iureșul lor înnoitor, îi înlătură pe aceștia din calea noii societăți socialiste.